

ISTORII DE SUCCES DE LA IFAD

**APICULTURA – DE LA HOBBY
LA AFACERE**

Să transformi pasiunea într-o afacere profitabilă, care îți oferă un venit sigur și stabil, nu este atât de dificil precum pare.

Dovadă-i exemplul familiei Šova, din satul Hădieni, Glodeni. Inițial, au avut în proprietate doar cățiva stupe. Au pornit-o de la câteva familii de albine, pentru a se iniția mai bine în această îndeletnicire, care este una interesantă, dar care necesită și experiență, și cunoștințe suplimentare. Cu timpul, fiindcă lucrurile au derulat spre bine, au inițiat o afacere de familie. Profesorul împreună cu soția lui au creat o afacere "dulce", investind banii adunați în deplasările la muncă peste hotare și împrumutul primit în cadrul Programului IFAD VI.

Astfel, visul a devenit realitate. Fiindcă într-o lăză a acumulat mai multă experiență, an-

trepreneurul a decis să-și largescă activitatea. Mai întâi a dublat numărul de stupe, pentru ca să ajungă la 30. Pentru ca afacerea să aducă un venit mai substanțial, antreprenorul intenționează să în continuare să extindă stupe, fortificând și „bază materială”. Are acum numărul necesar de rame, roințe pentru albine și o centrifugă pentru extragerea mierii.

Pasiunea, dedicarea și munca de care dă dovadă soții Šova, sunt pilonii pe care este construită afacerea. Motto-ul "Descoperă-ți pasiunea și transformă-o într-o afacere" este reprezentativ pentru familia Šova, pentru care apicultura s-a dovedit a fi nu doar pasiune, dar și sursă suplimentară de venit.

Mihaela COJOCARU,
specialist în comunicare UCIP - IFAD

**MERELE MOLDOVENEȘTI VOR AJUNGE
ÎN ÎNDEPĂRTATA INDIE**

În urma negocierilor dintre ANSA și structurile abilitate din India, s-a ajuns la acordul, care prevede exportul meroilor moldovenești pe piața acestei țări, unde se află una dintre cele mai mari piețe din lume.

Conform procedurilor stabilate, după încheierea negocierilor partea indiană va transmite în cel mai apropiat viitor la ANSA cerințele fitosanitare de import, pentru ca exportatorii de fructe din țara noastră să identifice și să stabilească relații de colaborare cu importatorii din India, urmând o organizare exportul primelor loturi de fructe moldovenești. De asemenea, în curând, merele noastre vor fi expionate și în Israel. Primul lot - probă de 100 de kg - va fi livrat pentru efectuarea controalelor de rigoare. Totodată, începând cu 1 octombrie curent prunele în stare proaspătă pot fi exportate în Canada.

Fructele și legumele proas-

pete crescute de către agricultori noștri sunt livrate pe adresa importatorilor din 80 de țări; structurile moldovenești sunt exportați în 20 de state ale lumii, iar prunele - în 16 state. Cele mai multe produse moldovenești ajung, în prezent, pe piața Uniunii Europene, cu creșteri mari pe piețele din Germania, Italia, Tările Baltice, Cehia, Bosnia și

Hertegovina și România.

Pentru accederea produselor moldovenești și pe piețele din alte regiuni ale lumii, ANSA a inițiat negocieri cu mai multe state cu potențial pentru producătorii din țara noastră. În prezent se examinează posibilitatea de export al produselor autohtone în Vietnam, Egipt, Qatar, Bangladesh și Indonezia.

...ȘI ÎN QATAR

Compania "Domulterra", una din cele mai performante întreprinderi de cultivare a melerelor, care dispune de o lăză cu soiuri de preț, de un frigidier și de o linie de sortare, caută cu insistență și găsește noi piețe de desfacere.

Recent, Aliona Mandatii, fondatoarea și condătoarea companiei, a anunțat că în timpul apropiat de la frigidierul întreprinderii vor fi expediate primele 100 de tone de mere în Qatar. Contractul a fost semnat în cadrul expoziției World Food Moscow, din Federația Rusă, unde fructele din Moldova au fost înalt apreciate de companiile străine, care au menționat că meroile moldovenești sunt mai dulci și mai aromate decât atele soiuri prezentate în cadrul expoziției.

Compania importatoare dispune de propriile plantații horticole și exportă activ fructe din UE, dar a solicitat soiurile Florina, Fuji, Idared, Golden, Granny Smith, roșii și verzi în proporție de 60/40. Merele sunt vândute cu 20% mai scump decât în Rusia.

În octombrie, Aliona Mandatii, în componenta unui grup de producători, membri ai Asociației Moldova Fruct, va pleca într-o vizită de lucru în Qatar, pentru a aprecia starea meroilor ce sunt transportate cu vaporul.

Mai menționăm că recent compania Domulterra a exportat 100 de tone de mere soiul Gala, recoltata 2018, în Bangladesh. Exportul în îndepărtata țară a început anul trecut, când au fost comercializate 200 de tone. Pentru viitor se preconizează creșterea volumului de export în această țară.

**ÎN REGULAMENTUL DE SUBVENTIONARE
INTERVIN SCHIMBĂRI DE ESENȚĂ**

Potrivit modificărilor operate de Guvern în hotărârea cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului de subvenționare anual cel puțin 5 la sută din bugetul Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural vor fi alocate pentru finanțarea proiectelor start-up (business la început de cale).

Condițiile și procedura de acordare a subvențiilor în avans pentru aceste proiecte vor fi efectuate în conformitate cu prevederile hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului

privind condițiile și procedura de acordare a subvențiilor în avans pentru proiectele start-up din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului. Proiectul mai prevede că „soluționantul de subvenții care pe parcursul a trei ani de subvenționare consecutivi a beneficiat de subvenții cumulativ pe măsură sau submăsură de sprinj în sumă de 9,0 milioane de lei, nu poate beneficia de sprinj financiar pentru

**DE ASISTENȚĂ DIN PARTEA PROIECTULUI "LIVADA MOLDOVEI"
POT BENEFICIA NU DOAR POMICULTORII**

Urmare a deciziei Guvernului și a Băncii Europene de Investiții a fost extinsă aria domeniilor eligibile în cadrul Proiectului "Livada Moldovei". Astfel, conform acestui acord pot fi depuse cereri de finanțare pentru investiții în LEGUMICULTURĂ, Cultivarea strugurilor de soiuri tehnice și VINIFICAȚIE, FLORICULTURĂ (inclusiv plante medicinale) și cele folosite la producerea uleiurilor esențiale), ARHITECTURĂ PEISAGISTICĂ și TURISMUL RURAL.

În cadrul Proiectului "Livada Moldovei" 120 milioane Euro sunt investiții în tehnologizarea și mecanizarea proceselor de

producere primară în horticul, dotarea cu sisteme de irigare și antigrindină, modernizarea proceselor de procesare, dar și diversificarea pietelor de desfacere pentru fructele, legumele, vinurile și pomușoarele moldovenești.

Proiectul urmărește facilitarea și crearea condițiilor favorabile pentru restructu-

rarea lanțului valoric al sectorului hortic din Republica Moldova.

Beneficiarii potențiali ai proiectului sunt peste 300 de agenți economici care activează în domeniul hortic și peste 50 mii de gospodării târanești. Instituțiile de învățământ și de cercetare în domeniul hortic vor fi modernizate în vederea

ajustării la standardele internaționale de calitate.

În cadrul Proiectului sunt disponibile credite investiționale acordate prin intermediu băncilor comerciale: BC "Enerbank" SA, BC "Mobiasbancă" – Groupe Societe Generale" SA, BC "Procredit Bank" SA și BC "Comerțbank" SA. Horticultorii și operatorii economici din domeniile conexe pot beneficia de finanțarea în leasing accesibilă prin intermediu BC "Mobiasbancă" – Groupe Societe Generale" SA.

Valoarea minimă a alocărilor pentru investiții este de 5000 Euro. Pot fi accesate credite de până la 5 milioane Euro. Termenul de creditare este de maxim 10 ani cu o

perioadă de grătie de până la 4 ani. Rata dobânzii este una competitivă, de aproximativ 5-6% pentru credite în valută. În cadrul Proiectului sunt acordate facilități fiscale, aplicarea cotei TVA "Zero" și facilități la import prin scutirea de plată taxelor și procedurilor vamale, acize și TVA la importul utilajelor sau serviciilor.

În cadrul Proiectului "Livada Moldovei" Guvernul investește în reabilitarea sectorului hortic din 120 milioane Euro. Banii sunt un imprumut acordat de Banca Europeană de Investiții. Proiectul va fi implementat de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului până în anul 2021.

**TINERII DIN ORHEIUL VECHI –
VOCEA PENTRU PROMOVAREA DURABILĂ A REZERVAȚIEI**

Timp de șase luni, Rezervația cultural-naturală Orheiul Vechi a fost aria de implementare a unui proiect de promovare a patrimoniului deosebit din centrul R. Moldova. Realizat sub egida Mișcării Ecologiste din Moldova, cu sprijinul Serviciului Silvic al SUA (US Forest Service), proiectul „Tinerii din Orheiul Vechi” – vocea pentru promovarea durabilă a rezervației” a implicat copiii, adolescenții și profesorii din localitățile raioanelor Orhei, Dubăsari și Criuleni, amplasate în perimetrul rezervației „Orheiul Vechi”. Scopul proiectului a fost de a oferi tinerilor cunoștințe mai aprofundate despre valoarea și importanța peisajului din Rezervația cultural-naturală „Orheiul Vechi”, a sensibiliză comunitatea în această privință, ajutându-i pe tineri să devină mesageri și promotori ai patrimoniului local.

Initial, au fost stabilite parteneriate cu profesorii din 8 școli care se află în arealul Rezervației cultural-naturale „Orheiul Vechi”. Cupa Micului Ambasador a fost obținută de Ludmila Cartăneanu din Mașcăuți (raionul Criuleni)

pat la 32 de excursii și expediții educative. Doritorii au aplicat la concurs, descriind și ilustrând diversitatea și frumusețea peisajului în care trăiesc. Inițial, lucrările au fost apreciate la nivel local, iar cele mai reușite 16 creații au participat la etapa regională. În rezultatul juriului, au fost desemnați tinerii ambasadori ai Rezervației culturale-naturale „Orheiul Vechi”. Cupa Micului Ambasador a

locurile noastre deosebite”, a declarat Ludmila Cartăneanu, una dintre câștigătoare. Instituțiile de învățământ din care vin elevii au primit câte un aparat foto profesionist.

„Suntem mândri că US Forest Service a susținut proiectul Mișcării Ecologiste din Moldova în cadrul programelor sale de cooperare internațională. Mă bucur că la proiect au participat un număr foarte mare de copii din cele opt școli din localitățile din zona rezervației

cultural-naturale „Orheiul Vechi”. Au fost desemnați doi mici ambasadori, dar, de fapt, cred că au învins toți cei peste 500 de copii care au participat la numeroasele excursii și lecții în aer liber”, a remarcat Constantin Mihăilescu, expert în domeniul protecției mediului al Agenziei de Dezvoltare Internațională a Statelor Unite ale Americii (USAID).

Creatiile elevilor au fost promovate la nivel național, prin intermediul unei ediții speciale incluse în revista NATURA. De asemenea, până la sfârșitul lunii septembrie, va vedea lumina tiparului o broșură cu eseuri și desene realizate de elevi.

Mișcarea Ecologică din Moldova este convinsă că invitația fiecărui mic ambasador va atrage noi vizitatori în fiecare dintre localitățile rezervației culturale-naturale „Orheiul Vechi”, continuând procesul de afirmare a tinerilor ca promotori ai patrimoniului local.

Acest articol este publicat în cadrul proiectului „Tinerii din Orheiul Vechi – vocea pentru promovarea durabilă a rezervației”, realizat de Mișcarea Ecologică din Moldova, cu sprijinul Serviciului Silvic al SUA (US Forest Service).

Tinerii din Orheiul Vechi – vocea pentru promovarea durabilă a rezervației

Proiect realizat de Mișcarea Ecologică din Moldova cu susținerea United States Forest Service (USFS)

**CE MĂSURI VOR FI ÎNTREPINSE PENTRU COMBATEREA
SI PREVENIREA RĂSPÂNDIRII PESTEI**

Conform măsurilor aprobate de Comisia pentru Situații Excepționale, urmează să fie extinsă perioada de desfășurare a vânătoarei, pentru sezonul 2018-2019, la mistreți, vulpi și șacali, care va fi prelungit de la 26 februarie până la 31 iulie 2019, astfel încât să cuprindă toată perioada posibilă până la următorul sezon de vânătoare.

De asemenea, vor fi majorate cotele de vânăt la mistreți, inclusiv în cadrul ariilor naturale prote-

jate de stat, pentru diminuarea stabilă a numărului de mistreți și ráptori, în scopul protecției animalelor domestice și a culturilor agricole, dar și a preventivării pagubelor care pot fi cauzate producătorilor din domeniul conexe.

Conform modificărilor la Regulamentul-cadru al zonelor umede de importanță internațională – zonele Ramsar, va fi permis vânătul mistreților, șacaliilor și vulpilor, în cazul izbucnirii bolilor infecțioase. A fost aprobat și Regulamentul privind modul de

trecere a frontierelor de stat a mărfurilor supuse controlului Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor. Proiectul transpusă prevederile Directivei UE privind listele de animale și produse care urmează să fie supuse controalelor la punctele de control la frontieră.

Până în prezent au fost înregistrate 15 focare active de pestă porcină africană, iar tările vecine afectate de acest virus au constatat că mistrețul este cea mai importantă sursă de transmitere a bolii.